

KUN-SZT-MÁRTON és VIDÉKE

Égész évre	—	—	—	8 kor.
Félévre	—	—	—	4 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.				

MEGJELEN VASÁRNAP REGGEL.

Feloldós szerkesztő
CSANÁDY JÓZSEF.

HÍRDETSÉI DÍJAK:

Egy hasábnos példányonként 20 fillér.
NYILTERE sorra 1 kor. Hírölvételek sorra 3 koros.
A hirdetséi díjak előre fizetendők.

Magyarország gabona termése.

Nem hiszem, hogy van még ország a földkerekségen, a hol az aratási eredmény közétételét olyan lázas érdeklődéssel várna a nagy közönség, mint Magyarországon, a mi egészen természetes és magától értetődő dolog, mert nincs még egy ország, a hol az összlakosságunk annyi százaléka nyeri gazdálkodás után a kenyérét. Mert Magyarországon az ipar és kereskedelem csak gyermekeivel élven, mindenki a földöt kapja kenyérét és egy rossz termési év, elég ahhoz, hogy évtizedekre megingassza a magyar nép helyzetét, a kit a tulnagyi adózási viszonyok amugy is súlyos helyzet elé állítottak.

Kétszeres tehát az örömtünk, a földművelésügyi miniszter kimutatásából látjuk azt, hogy daczára a sok elemi csapásnak, a mely a magyar gazdák özönöségét sújtotta, közepes jó termést nyújtott az aratás és hogy a gabonatermésünk nemcsak mennyiségre, de minőségre nézve sem marad sokkal a tavalyi év mennyisége, és minősége mögött.

Pedig június és július havában urakodott fülök esőzés és zivatar nagyban csökkentette a termés kilátást, a mely egyes vidékeken, mint például a délvideken, Bácskában, a Dunántulon kitűnőnek ígérkezett és a hegyes felvidék népeit is keesgette egy kielégítő jó termés. A felvidékre különösen a júliusi árviz hozott nagy szerencsétlenséget, a mely a

termékeny Vág völgyet öntötte el és így ezt a lakosságot érte a legnagyobb csapás.

A Dunántulon az árviz és a zivatar különösen Sopron, Győr és Vas megyében, továbbá a Dravamentén és Muraközben vitt nagy pusztítást véghez, daczára ennek ezen a vidéken az átlagos termés a 10-11 métermáza között váltakozott, a mely normális viszonyok között az átlagos 13 métermázát érte volna el.

A szokatlan időjárás viszonyok daczára az aratás — bár az egész idők alatt sok aggodalom között voltak a gazdák — elég jól sikerült; ugy az ősziek, mint a tavaszak, főképp mennyiségileg közepesül terméssel fizettek, míg minőségileg nagyon jól sikerültek. Voltak ugyan elhanyagolt ezuttal is, de azok mindinkább elhallgattak és a gazdák legtöbbször az év eredménye a korábbi várakozást meghaladta.

A károsodások, párhuzamba állítva azzal a sok aggodalommal és az eleinte mutatkozott nagyon látszó pusztulásokkal, az egész országban, bár természetesen még mindig 2-5 %-ra tehető, azon kívül, hogy a tél folyamán kipusztult őszi vetések területe a búzánál 83.000 kat. holdra és rozsánál 66.450 kat. holdra becsülhető.

Az anyasorzággal már most Horvát Szlavonországon gabonatermését összefoglalva, kerék összegekben, a következő eredmény mutatkozik:

dült arcaival, mely bánatot kifejező szemével a maskoroly édesen esevőgő száj hallgatagságával. Sejtettem, hogy ez a levél oly sebet fog ütni szívemem, melyre tán sohaem találhatok gyógytőt írt. A kétédes marcangoló kínjai között téptem fel a börtönök és olvasztam:

— Unam! A mai uszokogy lerantották, örül a leplet. Biztos forrásból értesültem hogy Ön azon oszmány tetelnek egyik szereplője melyeknél a "kosaras asszony" vitte a kerítészerpelt... Ha létezhet erieiben még csak egy cséppnyi vér, mely a tisztességet érteztet hordja magában, ugy el fogja tagadni ismeretségünket.

Rónay Teréz.

Nem tudtam még, hogy mi van az uszokogyban. Vigasztalást keresve tekinték az egre, mely esodolatosan kitűszelt és gyönyörűen világitott rajt az ezernyi mécs. Sokáig néztem. Egyszerre egy esilag lefűtettem... Előbb még kiakartam erőszakosan szemémből a könnyeket. Most magától indult meg azoknak zrapora. Sokáig folyt már a sós ár, mely szinte barázdált hagyott hátra, hol végig görült, mind kifáradva, a kabáltság enyhítő mómora megkönnyörült rajtam.

Már derengett a regg a máza szürke homályban midőn kabáltságomból felocsúsztam. Inasom a rendes megszokottsággal szolgált fel a reggelt és rakta elem az uszokogyt. Gyorsan kaptam a lapok után és ezének tegnapi száma kutattam át, midőn egyszerre — mintha villamos áram ütött volna meg — összerázkódtam. Az egyik híradóban a fővárosi legelőkelőbb

B U Z A.

	Várható összes learott terület	termés	kat. hold	métermáza
1903-ban	6,153.523	44,955.000		
1902-ben	6,185.493	49,777.500		
1901-ben	6,239.528	36,188.000		

R O Z S.

1903-ban	2,118.712	12,951.200
1902-ben	2,197.140	14,997.600
1901-ben	2,118.862	11,977.000

Á R P A.

1903-ban	1,908.593	14,110.500
1902-ben	1,841.972	14,284.600
1901-ben	1,885.608	11,565.000

Z A B.

1903-ban	1,887.050	12,754.300
1902-ben	1,858.072	12,934.000
1901-ben	1,881.608	10,726.000

A magyar birodalom gabonatermése volt tehát összesen:

1903-ban	86,771.000 métermáza
1902-ben	91,991.700
1901-ben	66,426.000

A megelőző öt esztendő folyamán csak egyetlen egyszer volt nagyobb a termés, még pedig a múlt évben, amikor általában kitűnő termést arattak az ország gazdáközönsége.

A tengeri természetomzat — bár a szárazság és apály folyton tart, de mert az eső és szemképződés az utóbbi időig eléggé jó volt, — mai állapotok tekintet-

hivatalkoknak fejtelen lánykakkal elkövett búvés fajtalansággal voltak leírva. Az egyiknél a név nem volt kirva, de állása és személyleírása teljesen ráni illett.

Hah-hah! Te undok árca az előkelőségnek, veled volna jellemem egyenlő? Te megtestesülés a legaljasabb bünöknek, kiben Teresi engem vel feltalálni, jójj, illi elembe! Én... én volnék az, ki az artalanosság binhaját elhervaszom?! Kosaras asszonyok, nem tudtok mellem jönni vedőnek, hisz ti tudjátok, hogy én vagyok-e az a kerítő!... Kosaras asszonyok, jertek, bujattassok el e gonosz rágalom elől!... Te gyenge női természet! Tehát ez vagyok én a te szemében?...

Eleinte a kétégbeesés dübe, később a fájdalom facsarta el szívemet és tombolni akartam meg, de a gyermatlanságomnak valami rettenetes, nevezhetetlen fogja torokom összerizogtatni, képtelen voltam csak egy hangot is kiadni. — Végte eszmélni kezdtem. Lussanként visszatért gondolataim. Szóamb levestéget nagyon is feladnak találtam "s kalapom, kabátom véve, felkerestem egyetlen jó barátomat, Alit. Az egész napot együtt töltöttük el s már áldozóban szállt a nap, midőn elváltunk.

Este a megszokott helyemen ültem a színházban s fővény szemekkel vizsgáltam a tarka publikumot, midőn édes kacagás ütötte meg a fületem. Hátra fordultam, felpillantottam a páholyba, honnan a kacagást véltém hallani. Nem akartam hinni szememnek. Teresi, ki maskor csak az én kedvemért beszélt Alival, most egy elmes ötleten oly józút nevezhetök?!...

TÁRCZA.

Sírhalomnál.

A „Kunszentmárton és Vidéke” eredeti tárcája

Össze jart az idő. A fellegkötő a zivatar össze-zsuzsá kavartát és egy sötét boltján, mintha ádáz tusa haragot vivának egymással. Nehé-néhe arósan menyörgöttek, mely meg-megremegette az utcai lámpák lángját, hogy minél kísértetiesebben sorjá fénysugarait az egyes oldokre. A kik még mindig az utakon tova siettek, szoros egymás mellé húzódtak, a mely a nedves szél ne érhesse minden részüket. A séta helyeken sűrűn tépelté a vihar a fak leveleit, melyek boszorkány táncot jártak, midőn a szél felvette szárnyaira, hogy valamely fahoz vagy bokorhoz eszja.

A csipős eső szél, mely maid megdermesztette testemet, nem tudott annyi rugalmasságot kölcsönözni lábaimnak, hogy az agyamban kövülő gyors gondolatokkal együtt haladjon. Minél közelebb ért kezeimhez Teresi szokatlanul szomorú arckifejezéséhez, méltó tekintetéhez, annál jobban összezsugorított gondolataim, kabult az agyam és majd köze megmészertelt a néma borzalom... Így dúlt a vihar a természetben és a lelkeimben, midőn háza értem és remegő kezeikkel írt börtönök vettem össze az asztalom. Megismertem Teresi kézvonalait. Mohón kaptam a papírhöz, hogy magamba szívjam annak tartalmát, midőn a sötét gondolatok lebilblenséket kezemet... Ismét Teresit láttam előttem fel-

be vételénél még mindig 40–42 millió métermázsára lehet becsülni. Hogy ez a termés meglehessen, mihamarabb jó esőre is szükség van. Különben a kilitások lényegesen csökkennek.

Már most a ha jövő kilitásait bírjuk, úgy örömdetes tényként konstatajuk, hogy a gazdinkra nagyon jó sikerrel van az, hogy a gabona ára jóval magasabb a tavalyi gabona áraknál és így a mi esékély vesztése okra a gabona menységénél érte, ugyanannyit, sőt többet a gabona áránál érnek el.

Az összegyűjtött adatokból és kimutatásokból kitűnik az is, hogy a világ gabonatermése, hozzávetőleges számításal ismét jó, bár a múlt évvel szemben a rozs és tengeri termés eredménye valamivel kedvezőtlenebb.

A mi már most a termés minőségét illeti, így örömdetes az, hogy Magyarországon a termelt gabona minősége kitűnő és ez nagyban emeli az értéket a kivitelre szánt gabonánknál, a melyet azonban összegekben kiszámítani egy ideig nem lehet, mert nem tudhatjuk, mennyi kerül kivitelre.

Annnyit azonban már is mondhatunk, hogy habár például a búzánál közel 4 millió 300 ezer métermázsával kevesebb termelt, értékben mégis közel 10 millió koronával több az összegértéke, míg rozsnál ugyanez az 5 millió koronát meghaladja.

Azt hisszük, hogy ez meglehetősen eseményt gazdagokönségünk örömdete veheti tudomásul, a kikre az utóbbi években ugyanis annyi súlyos csapás nehezült.

HETI HIREK.

Kunszentmárton, 1903. szeptember 13.

— **Emléktábla leleplezés.** Kossuth Lajos századi születés napjánk évfordulója alkalmával Kunszentmárton község képviselői testülete elhatározta, hogy a vendégfogadót annak emlékére, hogy ott Kossuth Lajos 1849-ben megszállott, emléktáblával jelöli meg. Ezen emléktábla nek leleplezése folyó h 20-an lesz egy ünnep-

Hatna rajtam kacsagnak?!... Széledtem e gondolatot. Füllámt is rágton távoztam.

Nyugodt, langyos ősz esté uralkodott a természetben, midőn az utczára kiertem. Csak egy egyjeli órt lehetett látni, hosszú botjátuk a föld tészté szarkulva, amint kimért léptekkel jártak föl s alá. Csendes volt minden. Egyes házakból még halványan szűrődött a fény a ki hátt utczára. Majd azok is elcsöppetlettel jelezve, hogy a ház lakói már nyugodni tértek. A város elhagyja gyors léptekkel haladtam meg egy darabig, midőn hirtelen megálltam. A temető elé értem. A kapu kilépet megnyomtam, mely eleven nyirkogott, mintha ő is panaszkodna, hogy csak egyedül jöttm... boldogságot könyörögni a halottakól... holott mások nemcsak magam voltam a sarkert látogatója. Anyám sirjánál elévezeve imámat felálltam, hogy távozjak, midőn esembet juttot, hogy maskor még valakinek a sarkert felszántani keressen. Teresi születet. Gondolatomból heves zokogás rázott fel. A hang is erőse volt és csak felve mertem szemem a csend zavarója felé irányítani. Nem csalódtam. Teresi volt. Ott terjedt a kettős sír fölött alól keresztelnél és sírt. Ki találta miért? Sirasát csak egy kukiv madár zavarta a képlona tetőjéről. Csendesen húzódtam egy sarkó mögé, onnan varva távozászt.

Nemskóra hallottam a mint a rácsos kapu becsapodott. Jelezve volt rejtekhelyem elhagyása. Amint kileptem a tévovázás duh-fogott el. Azt, hittem, hogy most már csak egyedül vagyok a temető elő lakója s ehelyett harman letűnk. A

ségekkel megtartva. Az ünnepi sorrendje falragaszokon lesz a közönség tudomására hozva.

— **Szövetkezeti ügy.** A kunszentmártoni gazdák fogyasztó szövetkezete is megnyitotta a mai napon üzletét. A Boszky Sándor boltját vette meg, hol minden cikket igen olcsó áron árultanak. A czukornak kilogrammját a mai napotól kezdve 42 krajczarral árulsák el. Ajánljuk a szövetkezeti boltot a nagyközönség figyelmébe.

— **Köztisztaság a templom mellett.** A kunszentmártoni papiknál ügyelteszik nincs emesztő gödör, vagy ha van, akkor a tisztelt családok nem terhes az, hogy a moszó-öböl, suroló vizék s egyéb szennyes dolgok, oda vitessenek. Sokkal rövidebb utat választanak az ablakokon keresztül kiöntik azokat az utczára naha csak nem nyakon lödtéve a járó-kelöket. Nem akarjuk elhinni, hogy Dósa József pletban annak uradomása volna ezen eljárásról, éppen azért felhívjuk, sziveskedjék szigorú parancsban kiadni, hogy az ilyen dolgok többé ne forduljanak, mert a rossz példa mindig nagyon tarad.

— **Új díjazás agrárlécsomogok szállítá-sára.** A magyar királyi államvasutak vonalán legközelebb a külföldön itt-ott már fennálló és nálunk is már régebben kitaláltsa vet újítás, t. i. bérmentesítési helyegyzendzer mellett agrárlécsomog-díjazás fog életbeletenni, melynek célja eleini cikkeknek közvetlenül a termelőktől való olesó és egyszerű módon való beszerzése. E részben kettfele díjak állapították meg, még pedig 10 kg.-on alóli és 10–20 kg.-nyú csomogok után, három, illetve négy távolosági zóna szerint: a 10 kg.-on alóli csomogok díja 1–400 kilométernyi távoloságra darabonként 50 filler, 401–800 kilométer 100 filler és 800 kilométeren túli, egész 1200 kilométer terjedő távoloságra 150 filler, a 10 kilogrammon felüli, egész 20 kilogramm súlyú csomogokra nézve pedig negy zóna állapították meg, t. i. 200 kilométerig 50, 201–400 kilométerig 100, 401–600 kilométerig és 601–1200 kilométerig 200 filler szállítási díjjal. Ezen díjak, melyekben a kezelési illeték, a szállítási adó, a felvételi vevény-és helyelilek már befiglalattak, egyszerűen az illetécsomogok, a levelelvegek módjára ragasztandó külön e czélra készitendő bérmentesítési jegyekkel fognak lerovatni minden további aláiskag mellosével. A szállított cikkek jegyzéke, a csomagolás mód stb. a magyar kir. államvasutak helyi díjazásához legközelebb kiadandó postakönyv fognak közöletetni, a midőn lehet-

harmadik Ali volt... Majd felkacsagtam kinoban; világosnak hittem mindent. Ezentúl fő fog-nak együtt imadkozni a kettős sirlomalnál!... Egyszerre velőrozó sköltás töltötte be a csendes sarkertet, melyet heves tiltakozó mozulatok követték, azután Ali letelredt Teresi elé és e pillanatot a halála sebeztt vad dühével rohan-tam a sirokon keresztül s most jobb kezésüköljöt elképva, szóltamról nőtűnk egymás szemébe, de megerette nema nézesemet...

— Gyáva! Érd-e mi vár rád? kiáltottam vad élkesoréssal, miáltal kecsét kiszabdítottam.

— Uram... szóltél rideg nyugodtsággal... lovagias emberek nem szoktak öklözni, de kívánságára lakásomon rendelkezésre állók s ezzel kalapját megemelte s távozott.

Teresi még mindig német, mozdulatlanul állott, mint egy kő sír, azután lassanként megeredtek könyvei s zokogástól elhaló hangon suttogta:

— Árnold, bocsás meg tévedésemet.

— Megbocsátani annyit tesz, mint nem haragudni — felelem — és en egy pillanát sem haragudtam űnt, de most, most kacsagyon oly édesen, úgy páholyában! Nos nem teszi? Kacsagyon, ha mondom! Ha nem tud más okot a kacsagóra, kacsagion ki engem, mert en megboc-sátok! Teresi, neze én igazat adok Önnek tévedéseert, ha megfelel arra a kérdésesre, hogy kinek a revent juttot kezébe az az újság és ki mondotta Önnek azt, hogy én volnék az a ma-

ság szerint arról is fog gondoskodás történni, hogy a szóban leírt csomogok legalább a nagyobb városokban a házhoz is fognak szállítatni.

— **Tízveszedelmek Kunszentmártonban.** Az ezidei tízesetek között parjant ritkítja az el-mült het túzkrónikája. Folyó hó 8-an delután 1/4 órákor eddig ismeretlen okból kigyult Ka-kuk József iparos, partestületi elnök nádfel-dő háza. A tűzoltóságnak, bár elég gyorsan érkeztek, kemény munkát kellett végeznie, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozza. — Este 10 órákor felgyújtották B. Nagy Lajosnak a II. údezen lelvő nádfelű házát. A tűzoltóság éjfel után 1 órákor tudott csak loka-lizálni. — Folyó hó 9-én deléltől 10 óra után felgyújtották újból az alsó rakodó kertet. Most már azonban nem elégedett meg az elem a multikori eredményel: körülbelül 230 kazal zéna, szalma és egyéb takarmány lett a lángok martaléka. A nagy szélvihar miatt a veszély oly óriási mérvet öltött, hogy felű volt, miszerint a tűz a községbe is átharapódott. — A tűzoltó-ság a közöri kirendelésért a dobzó útján hívták fel a népet a vesz helyén való megjel-nezésre. Sajnos azonban, hogy a dobzások az lett az eredménye, hogy a tisztelt nép nem jött re-gíteni, az csak bűmúli és gunyolni szeret, de a hol a dolog véget kell megfogni, onnan távol tartja magát. Ez az eredménye annak, hogy az előjáróság néhény tagja ostoba módon, re-delkező kényán kívánva a tűzoltóság fe-lét, s most szögnyelni ezen ostobaságát nyil-vánosság előtt is megszólították. A tűzet este 8 órákor sikerült lokalizálni, de azért még más-nap delután is folytak az oltási munkálatok. — Ezen tízesetnél történt, hogy Mátyra Lajos tűzoltó testületi elnök saját lovaival beküldte kocsissal Szilárdy Jakab kunszentmártoni mérnököz, hogy onnan, a vízhozó lájtot kihozza a víz helyesre; Szilárdy Jakab azonban a laj kiadását megtagadta, miért is a tűzoltó pa-rancsnokság ellene megettette a feleletet. — Folyó hó 11-én este valamivel 8 óra előtt fel-gyújtották P. Nagy Mihály kutasának az alsó ra-kodó kert közelében levő zsindeletűs házát. A szomszédok hallották a tűz zsindeletűs puffant. Figyelmes lett s kis idő múlva látta, hogy a te-tő ogni kezd. Rögön felmászott a tetőre és kantalak elcsosolta a tüzet. — A rakodó kert csoszó látta, amint egy ember az emelitt hat irányból gyors léptekkel közeledik a rakodó kert felé. Előre lépett, de az illető abban a pillanában átugrott a temető áránk és elmenekült. — Amint haljuk az előjáróság 200 korona ju-

garangú hivatalknak, kiról az újságok oly ocsmány hírt terjesztettek?

— Egy pillanát még csend uralkodott a temetőn, majd egy elhaló hang csak enyit suttogott:

— „A!... s azután lerogott a kereszt mellé s imadkozott. Kiért? En is letelredtem s imadkozunk. Kiért? Mi ketten egymásér!..."

A hold kíváncsian bujt ki egy órád mögűl, hogy ő is láthatása e két arcot, mely oly sápadt volt, mint az övé. A csendet nem zavarta más, mint a szellő, melytől a sárgult falevelek zizegése volt hallható. A fűzágak szomorúan hajoltak le fejeiket, bizonyítékul, hogy om is részt vettek a szerelmek fájdalmában. A távolból csendesen hallatszik a torony mely hangjánk ütést, midőn a két alak felé a kereszt mellől.

Bevegezve imáinkat, Teresi áóletle forró karjaival nyakamat, sokáig zokogott, aranyfűrös fejet beklemler nyugtatva s azután mintegy önkívületben suttogta:

— Veled megyek s veled maradok mind halálíg!...

A hold elbujt a felhők közé. Tan megir-gyeltte a keresztől távozó boldog párt?...

Járt Beszó.

talomdíjat ajánl fel annak, aki a gyújtogatást kezre keríti.

— **Megszokott színeinek.** A mult hónap közepe táján egy előleges színházi jelentést hordtak szét Kunszentmártonban, a mely szerint Kallós József színtársulakba augusztus 25-én kezdte volna meg előadásait a nagyvendéglóban. A berletet egy páran alá is írták s a „titkár urak” ki is fizették. Körülbéli 160 koronára béreltépnt szedték össze z berletjegyelése megbiroztató titkár s azután elutazott, hogy a társulatot hozza. De különös dolog, hogy semmi érteitést nem küld sem a direktor, sem a titkár. Pedig már innen-onnan egy hónapja lesz, hogy a társulatnak itt kellett volna lennie. Úgy látszik, hogy csak a bérlőösszegekbe volt nekük szükség, de a berletet lejátszani nem tartják okvetlenül szükségesnek.

Hajban vagyok! ! !

Keresték egy olyan férfit, kit egy becsületbírószag disqualifikált s mégis sikerült neki a lovasias karrierjét helyreállítani. Kunszentmártonban egy valaki órákat szeretne venni tőle az ebeltől tanulmányokból. Bő jutalom biztosították. Ajánlatok a kiadóhivatalba kértnek.

— **Kezdet és vég.** A gazdag Merlegi kereskedő házi bábjára meg volt hívva a város összes intelligenciája. Ott volt Gölya ur is, egy kopasz fejű agglény, aki nagyon sokat képzelt az ó szeretetremlő volta felől. Egy éntöz végeztével, melyről szép tánczenészt hallgattatva volna, olvadóknak hangon így szólt ahhoz:

„Szabad legyen nagysáod ezt a gyűrűt átnyújtanom kegyednek szerelmem zalogal, melynek szivemben soha sem lesz vége kegyed iránt, mint e gyűrűnek.”

Hölgy: „Nagyon le vagyok kötelezve, de kérem csak tartsa meg magának ama szerelmem szimbólumát, melynek részemről kezdete sem volt.”

— **Méhész-munkások tanfolyama.** Méhészmunkások tanfolyam nyílt meg szept. 30-án Gödöllőn. A tanfolyam két esztendő. A felvitteket lakást, teljes ellátást kapnak és évenként 60 K. ruhapótlékban is részesülnek.

— **Gyümölcs-kiallítás Keskemetén.** Mint lapunkat értesítik, Keskemetén szeptember 28-án díjazással összekötött gyümölcs-kiallítás rendeznek. Tekintve azt, hogy Keskemetén egyike az ország legerősebb gyümölcstermelő városának, a kiállítás bizonyára igen gazdag és érdekes lesz.

— **Új emberfaj.** British New Guineában, mint a Daily Chronicle melbourne-i levelezője írja, új s rendkívül érdekes emberfajt fedeztek fel. A szigetország egy elhagyott moosaras részén, ahol a vizinövények összeföldön Indai a canoeon való közlekedést is megihusitják s ahol gyalogolni merőben lehetetlenség; vad és abortusz szervezették meg éledgel, melynek első végétjai teljesen eisányultak. A furesa vademberek arról kunyhókban élnek s járás-kelés helyett a földön és a cseréjken kunyúsak az s ingaványi vizinövényen kapaszkodnak. Lábaikat egyáltalán nem használják, eisipőjük is kevéssé fejlett, ellenben felső testük és karjuk rendkívül izmos. Az antropológusok körében nagy feltűnést keltett az új népfaj feltölelése.

— **A ferj foglalkozása.** Az iskolába való beiratásnál rendszeren megkérdezi a tanító a család foglalkozását. Az előadókban történt, hogy egy be-ró kisaszony (tanító) kérdezte a fiát beiró anyjától, hogy mi a ferjének a foglalkozása. Az asszony többször felszólításra csak azt felelte: Úgyan ne tessék már kérdezni kisaszony hiszen tessék tudni. De a kisaszony e kitérő válaszsal nem érte be, hanem azt mondta, hogy addig nem állítja ki a felvételi könyvet míg a ferje foglalkozását meg nem

mondja, mert azt neki tudnia kell. „No jó van kisaszony, ha már végkép tnyai akarja hát a legelőbb piaci légy!” volt a őszinte válasza.

— **A nem oklevéles gazdatisztek ügye.** A Nem Oklevéles Gazdatisztek Országos Egyesülete tudajja Magyarorszag összes nem-oklevéles gazdatiszeteivel, hogy a földmívelésügyi miniszter 1903. évi 58050. szám alatt az egyesület alap-szabályait helybenhagyja; ezzel kapcsolatosan — lapunk utján — a kartársak, hogy a nem-oklevéles gazdatisztekre nevez föltöte mostohán kielezőre 1900. évi XXVII. t. e. z. hiányának kielezőre vonatkozó s szigorúan a törvény keretein belül folytatni szándékolt működésében segítségére legyenek, nehogy a nem-oklevéles gazdatisztek testülete legközebb mar (a törvényben jelzet 1906. évben) teljes ellátásnak induljon. Szükséges tehát, hogy a kartársak saját, életbevágóan fontos érdekük miatt lépjenek érintkezésbe az országos egyesülettel, illetőleg haladéktalanul sorakozzanak annak zászlaja alá. Minden e tárgyra vonatkozó felvilágosítást megad a Nem Oklevéles Gazdatisztek Országos Egyesületének igazgatósága (Budapest, VII., Baross-tér 14.)

— **Szerencsétlenség a szabadkai-körházban.** A szabadkai Mária Valéria-körházban egy szerencsétlenség történt a minap, a melynek két gyermekel esett áldozatul. Azt a termot ugyanis, a hol a két éves felvéles Mihajlovsz István, egy szentiváni szegény napzamos fia és egy Kőszegi István nevű másfél éves lelené fogtak, tegnap ténny-karbolalt tisztították. A tisztogatásra kevés lóvára a karbol, a növegek egyike a beteg Mihajlovsz gyerek orvosságos üvegevel ment át a másik trembe karbolélt. A savat az asztalra tette, azonban, mivel időközben dolog akadt, eltávozott a tremből. Mig távol volt, az ott levő Kleofa nővér felvette az orvosságos üveget és nem sejtve, hogy abban minő borzastó mérég van, abból először a Mihajlovsz-fiúnak adott be egy káveskanállal, azután a Kőszegi gyermeknek. Még ez utóbbi állított néhány cseppet a mérőből, amikor Kleofa észrevette, hogy a másik gyermek rosszul lett. Erre maga kóstolta meg az üveg tartalmát. Csak ekkor vette észre a borzastó tövedést. Rögtön felkapta a megmérgezett gyermeket és rohant velök dr. Marava Géza ügyeltes orvoshoz. De már késő volt. A két gyerek alig néhány pillanat alatt kiszervelett. A jelenlévők, kik a szerencsétlenség hírére oda siettek, megrendülve néztek a Kleofa-nővér kétségbeesett jágrészekelését. A végzetes szerencsétlenségről nyomban értesítettek a rendőrséget és az ügyészséget.

— **Napoleon esaszár jelleméről** már sokat írtak, de a lángész titkát és az emberi elhatározások végső okát senkinek sem sikerült kifürkészni. A francia Julius Caesar egyenrangú örökösének tartja magát. Gyermekkorában elnyomottnak érte magát, természetes, hogy ur akart lenni. A legmerészebb röptű nagyragvanya a legkövetlenebb célszereséggel egyesülnek benne. Szellemi képességeket kettő az irányra: roppant emlékezet és ernyedetlen munkásság. Egesz Európát terkepede nézi, melyen haai az előirt utakon és előirt időközben haladnak előre. Épp így biztos a belső igazgatása is. Bésben Betlinben könyvtárára gondol és Moszkvából igazgatja a garisi színházat. Nemcsak a maga diplomatáját igazgatja, hanem hivet és kemei által irányt ad a többi állam politikájának is. „A munka az en elemem arra szóllettem” szokta mondani.

Az embereket szigorúan tölte meg; nem hitt ösztönösekben. Nem hitt a vallásban s szerelében. Szerelme Josephine iránt mégis igaz romantikus szerelm. Lelkében rettenetes cynismus volt, de Metternich határozatosan erkölcsök tartotta hatalmas ellenfelet.

Ennek a hatalmas hőnek jellemvonásait, lelki arcképet rajzolja meg a Nagy Képes Világtörténet X. kötetének most megjelent 194. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marcali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes

félbörköttesben 16 kor.; füzeteként is kapható 60 fillerjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Reszvénytársaság) Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz. s minden hazai könyvkereskedő üzén.

— **Kivonat az állami anyakönyvből.** Szept. 5-től szept. 12-ig Születtek: Varga Zoltán Mihály, Mikus István, László Peter, Ugrai Rozália, Fehér Rozália, Silberstein Irén, Szekeres Rozália, Tóth Maté István. — Hazaságot kötöttek: Hegedüs Kálmán és Harangozó Agota. — Meghaltak: Fejesi Maria Emma 15 napos, László János 60 éves, Szóllósi Jánosné Nagy Rozália 69 éves, K. Hegedüs Rozália 2 éves, özv. Tóth Istvánné Gyulai Anna 76 éves, Huszár András 15 hónapos, Csuiz László 4 hónapos, B. Tóth Bálint 49 éves.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Odón tudósítása.)

A tartósan száraz és rendkívül meleg időjárás következtében a forgalom vetőmagvakban annyira gyengve volt, mint a minő már évek óta nem tapasztaltott. Kivétét képeznek a vetőgabona telék, melyből az élenk kérdésközös után ittele nagyobb forgalomra lehet következtetni. A mi a vöröshereगत illeti, úgy a spekuláció még mindig tartózkodóan viselkedik, miután a legtöbb termelő országból tényleg megbízható tudósítások eddig meg hiányoznak. A menyire az eddig beérkezett jelentésekől itelni lehet, valamennyi termelővelökben közepes termésmérl fogunk beszámolhatni. Németország úgy látszik ezen körülménytel szemol is, mivel a vetőedek csökkent és a hangulat sokáig nyugodtat lett, jöhet Erdélyből és a Tiszavédekéről a jelentések kevésbé kedvezően hangzanak, mint a mult heten. Luczernmag igen bő termést adott, minőség tekintetében azonban — miyei aproszem — sok kirónál való hangra. Balticum kény nagyobb tétel váltakozó áronak kelt el. Fehérhereगत is jó hozamot adott, kötésekre azonban néhezen kerül a sor, mivel a termélok még mindig az utolsó év magas árat tartják szem előtt. Komocsiszmag. Az eddig beérkezett minták igen szép minőségéről tanuszkodnak. Az állítólagos jó termés dacára nagyobb behozatára számítanak és ennek következtében a termélok által ez idő szerint követelt árak nem adnak meg.

Jegyzések nyersárnért 50 kilónként Budapestén:

Vöröshereगत	— — — —	54—58 korona
Luczernmag	— — — —	50—55 —
Balticum	— — — —	12—13 —

Kiadó-tulajdonos

ÖZV. CSANÁDY JOZSEFNÉ.

Eladó!

Két darab használt de jó karban lévő boltját, vasredőnyvel felszerelve jutányos áron eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

3501 tk., szám 1903.

Árverési hirdetés és feltételek.

Takács Mihály kunszentmártoni lakos végrehajtatónak Kegyes Balázs és neje Kis Viktória kunszentmártoni lakosok

végrehajtászavandétek elleni végrehajrási ügyében a körelem következtében a végrehajrási árverés 57 korona 75 fillér tőke, ennek 1903. évi február hó 1-tól járó 5% kamata 27 korona 50 fillér végrehajrási má megállapított valamint a jelenlegi 13 korona 20 fillér és a még felmerülendő költségekek kiegléztése végett az 1881. 60. törvényezik 144. §-a alapján és a 146. § értelmében a kunszentmártoni kir. járásbírósg területén levő Kunszentmárton községben fekvő a kunszentmártoni 45 számú telkek-lyezőkönyvben Kezely Balázs és neje Kis Viktória neven által Á 1 m. 44. helyrajzszámú háza 43 sz. a udvarral 172 □ l területtel 666 koronában ezenel megállapított kikálrási árban következő feltelek mellett elrendeltetik.

1. Az árverés megtartására határidőül 1903. évi október hó 3-ik napjának délelőtti 9 óra ja a kir. járásbírósg árverési helyiségében tüzetik ki.

2. Ezen árvevésen a fent körülírt ingatlan a kikálrási árban alul is elfog adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésaul 10% ot vagyis 66 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. 60. törvényezik november 6-án 3333 sz. a. kelt igazságügyminisleri rendelet 8 §-ában kijelölt övadékes értékpárpiban a kiltűdött kezezh letenni.

4. Vevő köteles a vételár az árverés jogerőre emekedésétől számított 2 egyenlő részletben 30 napi időközben, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az 1881. decz. hó 6-án 39425 sz. a. kelt igazságügyminisleri rendeletben előírt módon a szarvasi kir. adóhivatal, min. bírói letéptárnal befizetni. A bánáptén az utolsó részletbe fog beismittatni.

Kunszentmárton, 1903. július 8.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Tanczos,
kir. albiró.

Tököse Istvánházi Ármestésítő és belviszab. társulat.

217. szám.
1903.

Árverési hirdetésny.

A Tanczos Istvánházi Ármestésítő és belviszabályozó társulat által, a Pappszász Lajosné Szontagh Mária úrnő pusztá-istvánházi ingatlanából kénszerkesztésajuttatás utján megszerzett 1140 □ l területtel terület, azon kívül mintegy 2 hold kukibkődőr folyó évi szeptember hó 20-án Szelevényen, a társulat hivatalos helyiségében, délelőtti 9 óra kor tartandó nyilvános árverés utján, a legtöbbet igéronék el fog adatni, melyre a venni szándékozók ezenel meghevion.

Becslérték és kikálrási 600 korona, mely összegnek 10 %-a bánápténül az árverelő megkezdésekor, az árverelő kezézh lefizetendő.

Árverezési feltételek megtudhatók a társulat igazgatóságánál Szelevényen, Szelevényen, 1903. augusztus hó 25-én.

Eisenkolb Frigyes s. k.
társulati h. igazgató.

Közel 8000 motor 60000 lóerővel a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

(ezelőtt Hille) fűkötélepe és műhelye:

Gellért Ignác és társanál

Budapest, VI., Teréz-körtül 41. Telefon 1291.

Ajánljuk az elismert legjobb, legtekélyesebb, legártósabb gyártásu, legegyszerűbb kezelésű és legolcsóbb üzemű drezdai benzín motorok és lokomobiltok és szengaztjeltesztos (generátoros) motorokat.

Malomüzemre, darálóra, takarmánykamrára, tejkezdő-szárókocsi, fűszárító, vízszelerső, csöplősze és minden más munkához a legjobb özemű. A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelő-díjjakkal lettek kitűntve.

Referenciák: a legtekélyesebb malomlángok, árulások és gyártásállatok. Kedvező áreket feltehetik!! — Legrosszabombán jótalás!!

64 kiltűntetés és 8 állami érem.

A Kolozsvári gazdasági Műhelyben folyó évi szeptember hó 26. 6. 7-és Sziget és drezdai stán-ból benzín motor és egy drezdai benzín lokomobilt lesz üzemben állatva.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait a magyar irodalom fűműveit

Franklin-Társulat kiadásán.

Magyar remekirők

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat

- Tartalmazza:
- Arany János
 - Arany László
 - Balassa Bálint
 - Bajza József
 - Berezsnai Imkolt Csiky Gergely
 - Csokonai V. Mihály
 - Csuczor Gergely
 - Deák Ferencz
 - Erdélyi József hr.
 - Fazekas Mihály
 - Görgey János
 - Gvadányi József
 - Kármán József
 - Ögényossy I.
 - Katona József
 - Kazinczy Ferencz
 - Kemény Zsigmond
 - Kisfaludy Károly
 - Kisfaludy Sándor
 - Kölcsey Ferencz
 - Kossuth Lajos
 - Mudák Imre
 - Miklos Kálmán
 - Pázmány Péter
 - Petőfi Sándor
 - Rostocky Gyula
 - Szechenyi István gr.
 - Szigligeti Ede
 - Tótki László gr.
 - Tompa Mihály
 - Vörösmarty Mihály és Zrínyi Miklós műveit.

Népies (yra. Nepszálladók. Kuruzköltészet.

"A csillagaj jelzett remekirők műveinek kiadását a Franklin-Társulat magának szerződésesül biztositotta, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen irók műve emellett más gyűjtőműben ez idő szerint még nem jelenhetnek.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekirők III. sorozata is már megjelent és a következő köteteket tartalmazza:

Csuczor Gergely költői munkái, Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltányi Irén. Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János. Kölcsey Ferencz munkái, Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Ungváry Dénes. Vajda János kisebb költeményei, Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor. Vörösmarty Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

I. SOROZAT TARTALMA:

Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riédli Frigyes. Csiky Gergely szűmmével. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly. Görgey János munkái. Sajtó alá rendezte Ferencz Zoltán. Tompa Mihály munkái I. Sajtó alá rendezte Lovay József. Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

II. SOROZAT TARTALMA:

Arany János munkái 2 kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riédli Frigyes. Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz. Rostocky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Karola Pál. Szigligeti Ede szűmmével 1 kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József. Vörösmarty Mihály munkái 2 kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapestben.